

zují pak i ostatní čl. 87, odst. 2, 115, 129, 135, 155, 171 a 233 obch. zák. Zásada ta platí tedy jen tam, kde jde o změnu aneb o zrušení zapsané skutečnosti nebo právního poměru, nikoliv však tam, kde jde o první zápis. V souzeném případě jde o první zápis, o zápis akciové společnosti, jenž má podle čl. 211, odst. 1, obch. zák. konstitutivní účinek. Den tohoto zápisu byl v rejstříku nesprávně uveden, poněvadž byl zapsán den vydání usnesení o povolení zápisu a nikoliv den skutečného zápisu.

Je tu proto možný protidůkaz podle § 292, odst. 2, c. ř. s., poněvadž žalovaná nezavinila nesprávný zápis data ani k němu nedala podnět, a žalobkyně není tedy v souzeném případě chráněna v důvěře v obchodní rejstřík. Nemůže proto nesprávně zapsaný den vzniku akciové společnosti býti rozhodující pro početí výpovědní lhůty, když úřední zprávou rejstříkového soudu ze dne 21. dubna 1936 bylo dokázáno, že zápis byl skutečně proveden teprve dne 7. července 1935. Nepřípadně se dovolatelka odvolává na rozhodnutí č. 13756 Sb. n. s., neboť tam šlo o zápis odpovídající skutečnosti, jež obchodní společnost nechtěla, aby byl proti ní účinný, a brala za základ pro výpověď pojistné smlouvy den doručení usnesení o zápisu.

Čís. 16631.

Soudní příkaz podle § 567, odst. 1, c. ř. s. lze vydati jen, jde-li o nájem (pacht) sjednaný na určitou dobu, zanikající bez předchozí výpovědi uplynutím smluvené doby.

Byla-li dána výpověď z nájemní smlouvy, uzavřené na určitou dobu, před uplynutím této doby z důvodu, pro který si smluvci vyhradili možnost předčasné výpovědi, nelze se nároku na odevzdání nebo převzetí najaté věci domáhati soudním příkazem podle § 567, odst. 1, c. ř. s., nýbrž jen žalobou podle § 567, odst. 4, c. ř. s., kterou lze podati i před uplynutím výpovědní lhůty, zejména tehdy, není-li mimosoudní výpověď exekucním titulem pro nedostatek podmínek vytčených v § 565, odst. 3 a 4, c. ř. s., § 1 č. 18 ex. ř.

(Rozh. ze dne 12. ledna 1938, Rv I 2922/37.)

Srov. rozh. č. 10783, 12264, 12722 Sb. n. s.

Dne 15. června 1934 sjednal žalobce s manželou Antonínem a Emilií N. nájemní smlouvu, podle níž najal v jejich domě č. p. 229 v Ch. obchodní místnosti na dobu 10 let. Dotčená smlouva byla vzájemně nevypověditelná, avšak jen tehdy, dodrží-li oba smluvci — nájemce i pronájemci — přesně převzaté závazky; jinak že tehdy, nesplní-li některý ze smluvců ony závazky ani po písemné upomínce, bude mít druhý smluvce na vůli vypovědět nájemní smlouvu na čtvrt roku doporučeným dopisem s udáním důvodů. Dne 12. dubna 1937 vypověděl žalobce k 1. červenci 1937 uvedené najaté místnosti doporučeným dopisem, řízeným na žalovaného vnučeného správce domu pronájemců. Ježto žalovaný vnu-

cený správce poté oznámil žalobci, že danou výpověď nebere na vědomí, navrhl žalobce dne 25. června 1937, aby bylo žalovanému podle § 567 c. ř. s. uloženo převzetí dotčených najatých místností, ježto uvedená výpověď nabyla pro nepodání námitek hmotněprávní účinnosti a nájemní smlouva uzavřená s pronájemci Antonínem a Emilií N. dnem 1. července 1937 zanikla. Proti vydanému soudnímu příkazu podal vnučený správce námitky. Soud první stolice zrušil vydaný soudní příkaz. Odvolací soud potvrdil napadený rozsudek.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Podle § 1116 obč. zák. a §§ 560, 561 až 564, 565, 566 c. ř. s. lze nájemní smlouvu zrušiti výpovědí, a to soudní nebo mimosoudní, pokud doba nájemní smlouvy nebyla určena ani výslovně, ani mlčky, ani zvláštními předpisy. U nájemních smluv, které pominou bez předchozí výpovědi po vypršení určitého času, může podle § 567, odst. 1, c. ř. s. každá strana ještě před vypršením nájemní doby navrhnouti vydání soudního příkazu, aby najatý předmět byl odevzdán nebo převzat.

V souzeném případě je nesporno, že nájemní smlouva byla sice uzavřena dne 15. června 1934 na vzájemně nevypověditelnou dobu 10 let, avšak v určitých smlouvou zvláště stanovených případech byla každé ze stran vyhrazena možnost čtvrtletní výpovědi smlouvy ještě před uplynutím oné desítileté doby. Poněvadž žalobce opírá svou žalobu o mimosoudní výpověď, kterou dal žalovanému podle uvedeného ustanovení smlouvy ještě před uplynutím desítileté nájemní doby a proti které žalovaný námitky nepodal, nejde v souzeném případě o nájem, který skončil bez předchozí výpovědi po uplynutí určité doby, nýbrž o nájem vypověděný účinnou mimosoudní výpovědí. Nejsou tu proto předpoklady k vydání soudního příkazu podle prvního odstavce § 567 c. ř. s., nýbrž žalobce mohl uplatniti nárok na převzetí pronajatého předmětu jediné žalobou podle § 567, odst. 4., c. ř. s., kterou bylo ulez podati i před vypršením výpovědní lhůty.

Podle důvodové zprávy (viz materiále k c. ř. s. II., str. 329) bylo ustanovení § 567, odst. 4, c. ř. s. pojmuto do zákona z důvodů účelnosti, neboť mělo býti stranám umožněno, aby si vymohly ještě před vypršením výpovědní lhůty a po případě současně s výpovědí soudní výrok v příčině vyklizení a odevzdání předmětu nájmu na základě vyklizovací žaloby.

Toho ustanovení lze proto užiti zejména tam, kde mimosoudní výpověď — o niž v souzeném případě jde — není exekučním titulem pro nedostatek předpokladů podle § 565, odst. 3 a 4, c. ř. s., § 1 č. 18 ex. ř. (viz rozh. č. 10783, 12264, 12722 Sb. n. s.), neboť právě v souzeném případě poskytuje uvedená žaloba vypovídající straně možnost, získati rozsudkem vyhovujícím její žalobě o odevzdání nebo převzetí najatého předmětu exekuční titul, který předcházející mimosoudní výpovědí nezískala.